

بررسی وعده‌های روحانی در سفر استانی به لرستان

کاری از گروه پژوهش روحانی سنج

MUNK
SCHOOL
OF
GLOBAL
AFFAIRS

UNIVERSITY OF
TORONTO

نزدیک به یک سال است که گروه پژوهش روحانی‌سنج تصمیم گرفته است تا با بررسی وعده‌های استانی حسن روحانی، نحوه‌ی پیگیری این وعده‌ها را در قالب سری گزارش‌هایی بسنجد.

پیش از این گزارش‌هایی در بررسی وعده‌های مربوط به استان‌های خوزستان، هرمزگان، سیستان و بلوچستان و ایلام نخستین مقصدهای سفرهای آقای روحانی آغاز کردیم و اکنون گزارش استان لرستان را تقدیم می‌کنیم. به تدریج و به ترتیب گزارش‌های استان‌های بعدی را منتشر خواهیم کرد.

عالی‌ترین مقام دولت در پایان خرداد ماه ۹۳ در شرایطی وارد استان لرستان شد که پیشاپیش یک عضو مجمع نمایندگان این استان در مجلس گفته بود دولت در جریان این سفر متعهد شده بود که به مردم وعده غیر عملی ندهد، اما روحانی و هیأت همراه او این استان را با وعده‌های زیادی ترک کردند که برخی از آنها با گذشت ماه‌ها هنوز اجرایی نشده‌اند.

پنجمین سفر استانی روحانی، سفری دو روزه به لرستان بود. او روز چهارشنبه، ۲۸ خردادماه سال ۹۳، به همراه هیأتی از وزیران و معاونان وارد استان لرستان شد.

پیش از این سفر، حجت‌الله سوری، نماینده سلسله و دلفان در مجلس شورای اسلامی (در خرداد ۹۳) **گفته** بود: "در جلسه مجمع نمایندگان استان با رییس جمهور، دولت متعهد شده است تنها کارهایی را که به طور قطع می‌توانند در لرستان انجام دهند بیان کنند و از دادن وعده‌های غیر عملی به مردم پرهیز نمایند."

با این حال این سفر روحانی نیز مانند سفرهای استانی پیش از آن، با طرح وعده‌های زیادی در زمینه‌های مختلف همراه بود.

تصویب ۷۹ طرح برای توسعه استان لرستان، تخصیص ۱۰۰ درصدی اعتبارات عمرانی امسال لرستان، اختصاص اعتباری معادل سه برابر بودجه عمرانی لرستان طی امسال و سال آینده، احداث یک شهرک صنعت پتروشیمی، ساخت یک هتل چهار ستاره دیگر از سوی بنیاد مستضعفان، تکمیل یک هتل نیمه کاره در مرکز استان، اختصاص تسهیلات از محل صندوق توسعه ملی برای طرح‌های صنعتی استان، پروژه‌های دامداری مدرن در لرستان، سرمایه‌گذاری در بخش آب و گردشگری از جمله وعده‌های رییس جمهور در سفر دو روزه خود به لرستان بود.

بیکاری؛ رونق بیشتر کسب و کار؟

روحانی در اولین سخنرانی خود در جمع مردم لرستان ابتدا با اشاره به یکی از اصلی‌ترین مشکلات این استان **گفت**: "این سرزمین، سرزمینی نیست که در استادیوم ورزشی اش

از بیکاری در رنج باشند. در مسیر خیابان و استقبال پرشور مردم مهربان این سرزمین هم شعارهای زیادی را شنیدم که مردم از بیکاری در رنج‌اند، جوانان عزیز، پسران و دختران عزیز ما نباید در رنج بیکاری باشند.

رئیس دولت با اشاره به برداشته شدن اولین قدم‌ها در زمینه تولید توضیح داد: "در همین استان لرستان در طول ده ماه گذشته ۲۶۰۰ میلیارد تومان چه بودجه دولتی و چه بخش خصوصی برای رونق تولید مصرف شده است."

روحانی همچنین گفت که "در بخش‌های مختلف ما به سمت رونق حرکت خواهیم کرد تا کسب و کار رونق پیدا نکند و شغل برای جوانان ایجاد نشود، مساله بیکاری حل نخواهد شد."

اما نکته دیگری که روحانی در زمینه اشتغال "مهم" ارزیابی کرد و در مورد آن به مردم لرستان "قول" داد، فعال کردن واحدهای تولیدی این استان بود.

روحانی تصریح کرد: "تقریباً یا کل این واحدها فعال نیست یا درصد کمی از این واحدها فعال است. گزارشی که به من دادند حدود ۱۱ درصد از ظرفیت صنایع استان فعال است که اگر بتوانیم ظرفیت‌ها را کامل کنیم، شرایط بسیار خوبی را برای اشتغال جوان‌های ما بوجود خواهد آمد. برای این کار حدود ۱/۸ میلیارد دلار مورد نظر قرار دادیم تا بتوانیم از امکانات صندوق به عنوان وام با تسهیلات لازم در اختیار این واحدها قرار بدهیم برای سرمایه در گردش که ان شاء الله این واحدهای صنعتی یکی بعد از دیگری فعال شود و زمینه‌ای را برای اشتغال جوان‌های ما فراهم کند."

رئیس جمهور همچنین خطاب به سرمایه‌داران و کارآفرینان، به صندوق توسعه ملی اشاره کرد که به گفته او برای تسهیلات این استان تخفیف ویژه‌ای را مد نظر قرار می‌دهد. "برای بنگاه‌های کشاورزی، تسهیلات با نرخ بهره ۱۱ درصد، برای بنگاه‌های صنعتی، تسهیلات با نرخ ۱۶ درصد و برای گردشگری ۱۲ درصد است که این تسهیلات می‌تواند زمینه اشتغال را برای استان فراهم کند."

روحانی اضافه بر آن، در این سفر به اقداماتی اشاره کرده که دولت برای استان لرستان، مصمم به اجرای آن است. این تصمیمات، به گفته او اولین قدمش آبادانی و توسعه استان و در کنارش اشتغال برای جوانان خواهد بود. طرح تکمیل پتروشیمی خرم‌آباد از جمله اقداماتی است که روحانی گفته با اجرای آن قدم‌هایی در زمینه اشتغال برداشته خواهد شد.

در پی تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران و سیاست‌های نامناسب اقتصادی در سال‌های گذشته بیکاری به یکی از مهمترین مشکلات کشور تبدیل شده است. در این میان استان‌های کمتر توسعه یافته با نرخ بالاتری از این معضل در رنج هستند. لرستان از جمله این استان‌هاست.

این استان طبق تازه‌ترین اعلام مرکز آمار که پاییز ۹۳ منتشر شده، بعد از کرمانشاه، با ۱۴.۹ درصد، بالاترین نرخ بیکاری در کشور را داراست. استان لرستان همچنین بیشترین نرخ فارغ‌التحصیلان بیکار در بین استان‌های ایران را دارد.

لرستان در سال‌های گذشته هم در صدر جدول بیکاری گزارش‌های مرکز آمار قرار داشته است.

نزدیک به یک سال از سفر روحانی به لرستان می‌گذرد که طی آنها موضوع اشتغال به تکمیل پتروشیمی استان موکول شده بود. در اسفندماه گذشته هوشنگ بازوند، استاندار لرستان **گفته بود:** "کشت و صنعت و پتروشیمی خرم‌آباد سال آینده (۹۴) افتتاح می‌شود که با این کار رونق اقتصادی خوبی در استان انجام می‌شود."

با گذشت حدود سه ماه از آغاز سال جدید، هیچ گزارش رسمی مبنی بر تکمیل این طرح منتشر نشده اما علی‌آشتاب، مدیرکل تعاون و رفاه اجتماعی در اردیبهشت‌ماه ۹۴، در مورد وصول وجوه دریافتی برای این پروژه‌ها **توضیح** داده بود که: "در ۱۵ جلسه کارگروه اشتغال استان در سال ۹۳ تعداد ۲۶۲ مصوبه صادر شده که ۸۱۲ میلیارد ریال تسهیلات پرداخت شده است."

بر این اساس می‌توان وعده‌های روحانی در مورد وضعیت اشتغال در لرستان را که بر آن تاکید کرد در حال پیگیری ارزیابی کرد. هر چند باید اشاره کرد که او طی این سفر از رفع "قدم به قدم" معضل "اشتغال جوانان و رونق بیشتر کسب و کار" صحبت کرده بود نه حل یک‌باره آن.

محیط زیست؛ آتش‌سوزی جنگل‌ها، گرد و غبار

بخش مهمی از ارتفاعات زاگرس با جنگل‌های غنی و منابع طبیعی فراوان در استان لرستان قرار گرفته که به این استان اهمیت محیط زیستی ویژه‌ای داده است. روحانی در سخنرانی خرم‌آباد بعد از توسعه پتروشیمی و بیکاری، به موضوع محیط زیست در این استان پرداخت.

او گفت: «یکی از مشکلات در مساله محیط زیست، جنگل‌های بلوط همه ارتفاعات زاگرس است؛ البته مشکل استان لرستان کم‌تر و در ایلام بیش‌تر است. در ارتفاعات ایلام به جنگل‌ها با مسئولین مربوطه سر زدیم و از نزدیک دیدیم چه مشکلاتی برای درختان بلوط پیش آمده است و برنامه‌ریزی کردیم و ان شاءالله این مشکل زیست محیطی را حل خواهیم کرد.»

به گفته روحانی در این استان‌ها تنها بحث جنگل‌های بلوط نیست، مشکلات فراوانی از نظر زیست محیطی وجود دارد که باید برای برخی از آنها برنامه‌ریزی شود و برخی دیگر را با کمک کشورهای همسایه انجام داد.

اشاره روحانی به کشورهای همسایه احتمالاً مربوط به **بحران گرد و غبار** است که در اسفندماه گذشته دامن بسیاری از استان‌های کشور از جمله استان لرستان را گرفت و در مواردی باعث **تعطیلی مدارس و ادارات** در این شهر شد.

اما مهمترین مساله زیست محیطی لرستان آتش‌سوزی و تخریب جنگل‌های دامنه زاگرس است که هتکارها متر مربع آن در سالهای گذشته به علت نبود تجهیزات کافی مانند نابود شده‌اند.

مهرداد بهاروندی، مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان لرستان در سوم اردیبهشت‌ماه، گفته است: "۲۲ هزار هکتار از جنگل‌های بلوط استان بین ۷۵ تا ۱۰۰ درصد دچار خسارت شده‌اند."

در همان روز، مدیر کل جهاد کشاورزی لرستان نیز **گفته بود**: "بیش از ۵۰۰ هزار هکتار جنگل بلوط لرستان با درصد خسارت مختلف دچار زوال و خشکیدگی شده است."

مهرداد غضنفری، در مورد مقابله با این بحران روز سوم اردیبهشت‌ماه، از تشکیل کارگروه احیا جنگل‌های استان لرستان با توجه به زوال بلوط در این استان خبر داده و گفته است که پنج کمیته تخصصی شامل تحقیق، حفاظت، آموزش و اطلاع‌رسانی، احیا و توسعه و معادن در این کارگروه فعال هستند.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان لرستان هم **گفته بود** که "سال گذشته متعهد شدیم ۱۱ هزار هکتار از سطح جنگل‌های بلوط استان را احیا کنیم که بالای ۵۰ درصد از این عرصه‌ها را شناسایی کردیم."

با توجه به اعلام این دو مقام دولتی مرتبط با محیط زیست در استان لرستان به نظر می‌رسد وعده حسن روحانی برای آغاز اقداماتی جهت حفظ محیط زیست استان همچنان در دست پیگیری است.

سدسازی؛ وعده برای بهره‌برداری

یکی از وعده‌های دیگری که روحانی در سفر خود به استان لرستان مطرح کرد، بهره‌برداری از سدهایی مانند اینشان، مروک، حوزنشان است. او وعده داده بود که این سدها در سال ۹۳ و اوایل سال ۹۴ به بهره‌برداری خواهند رسید.

روحانی از نیروگاه برق آبی رودبار لرستان هم به عنوان پروژه‌ای یاد کرد در سال ۹۴ به بهره‌برداری خواهد رسید. در مورد سد معشوره هم که فعالیت آن متوقف شده بود رییس‌جمهور وعده ادامه و تکمیل آن را داد.

او در زمینه تامین و پمپاژ آب مناطق شیبدار کشاورزی هم گفت که در تهران با وزارت جهاد کشاورزی در این زمینه بحث و بررسی‌های به عمل آمده و سال ۹۳ اقداماتی در رابطه با آن صورت خواهد گرفت.

با وجود بحران کم‌آبی که بسیاری نقاط ایران طی سال گذشته با آن دست به‌گریبان بودند، نمایندگان دولت از افتتاح سه سد خبر داده‌اند که روحانی در خرداد ماه وعده بهره‌برداری از آن را داده بود.

در بهمن ماه ۹۳، اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس‌جمهور طی سفری به استان لرستان پس از **افتتاح** سد ایوشان از امکانات فنی و تاسیسات مربوط به انتقال آب در این سد بازدید کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، جهانگیری همان روز، سد مروک واقع در شهرستان دورود را هم مورد **بهره‌برداری** قرار داد.

در اسفندماه سال ۹۳ ماشاءالله نعمتی، فرماندار شهرستان دورود گفت که افتتاح این سد را یکی از **دستاوردهای** بزرگ سال ۹۳ برای این شهرستان می‌داند.

در مورد سد آبرده هم مسلم پورقاسمیان، معاون استاندار و فرماندار ویژه بروجرد، در اردیبهشت‌ماه امسال، اعتبار مورد نیاز برای تکمیل این سد را یک‌هزار میلیارد ریال عنوان کرد و **گفت:** "امسال ۸۰ میلیارد ریال برای احداث این سد تخصیص یافته است."

با توجه به افتتاح این سدها به نظر می‌رسد وعده رییس‌جمهور برای بهره‌برداری از آنها تا حدود زیادی به اجرا درآمده اما در مورد پمپاژ آب به مناطق شیبدار کشاورزی و باغبانی هنوز گزارشی منتشر نشده و نمی‌توان آن را جزو وعده‌های اجرا شده روحانی ارزیابی کرد.

هتل پنج ستاره؛ تقویت گردشگری

استان لرستان یکی از استان‌های کشور است که میراث فرهنگی و جاذبه‌های تاریخی فراوانی دارد، اما به علت توسعه نیافتگی هیچ‌گاه به مرکزی برای گردشگری کشور تبدیل نشده است.

احسن روحانی در جریان سفر خود به این استان برای رونق در عرصه گردشگری و جذب نیروی انسانی علم گفت که نیاز به تاسیس یک هتل ۴ ستاره وجود دارد.

به گفته رییس دولت برای تامین تسهیلات مربوط به این بخش: "بخشی از آن را سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری به عهده گرفته است. این سازمان همچنین به عهده گرفته که برای توسعه صنایع دستی، اقدام جداگانه‌ای را در استان آغاز کند که برای اشتغال جوان‌های ما مخصوصاً بانوان بسیار موثر خواهد بود."

آن زمان مسعود سلطانی فر، رییس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به عهده گرفتن این مسولیت را **تائید** کرده بود: "دکتر روحانی درباره‌ی استفاده از ظرفیت‌های گردشگری، من را موظف به تهیه طرح گردشگری در استان کردند. ما موظفیم تمام جاذبه‌های استان را مورد بررسی قرار دهیم و جهت تعامل فرهنگی و اقتصادی از آن‌ها استفاده کنیم."

به گفته رییس سازمان میراث فرهنگی بخشی از اعتبارات این طرح را دولت و بخشی دیگر را سرمایه‌گذاران تأمین می‌کنند.

سلطانی فر در خصوص صنایع دستی هم که مورد تاکید روحانی بود گفته بود: "با توجه به درخواست‌های دو فرماندار شهرستان‌ها، منابعی را برای اشتغال زنان سرپرست خانوار، افراد هنرمند و روستاییان قرار خواهیم داد تا با توجه به این ظرفیت خوب به صورت خارج از نوبت، تسهیلاتی را ارائه دهیم."

اما با گذشت حدود یک سال از سفر روحانی و سپردن اجرای این وعده به سازمان میراث فرهنگی، آقامحمدی، نماینده خرم‌آباد در مجلس، با اشاره به ظرفیت‌های گردشگری استان لرستان از عملکرد این سازمان **انتقاد** کرده و گفته است: "انتظار بسیار زیادی از میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی داشتیم که تحرک جدی در این زمینه داشته باشد."

ولی به گفته او زیرساخت‌های لازم برای جذب گردشگر در استان را ضعیف است و "نمی‌توان گردشگران را ترغیب و تشویق کرد اما زیرساخت‌های لازم وجود نداشته باشد."

هوشنگ بازوند، استاندار لرستان در اردیبهشت‌ماه ۹۴، از آمادگی واگذاری زمین به سرمایه‌گذاری برای ساخت هتل در مناطق گردشگری لرستان، **خبر داد** و گفت: "هر کس تصمیم به ساخت هتل پنج ستاره در استان را داشته باشد تا میزان چهار هکتار زمین با پروانه رایگان در اختیار او قرار خواهد گرفت و این امتیاز بزرگی است که کمتر استانی در اختیار سرمایه‌گذار قرار می‌دهد."

سعید شیرکوند، معاون سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی رییس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در اردیبهشت‌ماه ۹۴، از اختصاص ۸ درصد یارانه به سود تسهیلات بانکی در حوزه گردشگری **خبر داد**.

با توجه به این اظهارات می‌توان گفت این وعده گرچه همان ابتدا جهت اجرا به نهاد مربوطه سپرده شد، اما نمی‌توان آن را جزو وعده‌های در حال پیگیری دسته‌بندی کرد. آشکار است که برای تبدیل منطقه یا استانی به مرکز گردشگری و جذب نیروی متخصص انسانی، احداث یک هتل که از متعلقات ابتدایی و بدیهی زندگی شهری است و اختصاص درصدی از یارانه که دارایی مردم و نه دولت است، کافی نیست و همانطور که نماینده خرم‌آباد گفته، بدون داشتن "زیرساخت‌های لازم"، که این استان از آن محروم است، اصولاً برنامه‌ریزی برای گردشگری امکان‌پذیر نیست.

بیمه و درمان

بیماری و مشکلات بهداشتی و سلامتی از جمله پیامدهای توسعه نیافتگی یک منطقه است و بر این اساس استان لرستان بیش از استان‌های توسعه یافته به خدمات پزشکی نیاز دارد.

تالار اندیشه لرستان، که به منظور هم‌اندیشی نخبگان برای توسعه و پیشرفت‌های استان تشکیل شده، در دی‌ماه سال ۸۳ طی **گزارشی** به تنگناها و چالش‌های کلی وضعیت بهداشت و سلامت در این استان پرداخته و از جمله نوشته است: "برنامه‌های پیش‌بینی شده در حوزه سلامت براساس سند ملی توسعه‌ی بخش سلامت - برنامه چهارم و پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور- کامل اجرا نشده‌اند و نمی‌شوند."

بر اساس این گزارش در استان لرستان ساختار پوشش بیمه همگانی و عدم وجود یک نظام واحد ارائه خدمات بیمه‌ای و درمانی، دچار ضعف شده است.

در بخش دیگری از این گزارش در خصوص مشکلات حوزه درمان آمده است که "شاخص پرداخت هزینه از جیب مردم (OOP) بسیار بالا است، براساس سند توسعه چهارم این شاخص باید به کمتر از سی درصد برسد ولی در واقع این رقم هم اکنون حدود ۶۵ درصد است و این سبب می‌شود تا بر مناطق محرومی مانند لرستان، فشار بر مردم دوچندان شود."

روحانی در جریان سفر خود به لرستان اما به این معضلات اشاره نکرد و تنها به تجهیز برخی مراکز پزشکی اشاره کرد و از جمله گفت: "برای تجهیز و تکمیل و بهره‌برداری از ظرفیت کامل بیمارستان شهید رحیمی خرم آباد قول می‌دهم و همین جا از دو شهید رحیمی که در مجلس شورای اسلامی در خدمت آنها بودیم و همه شهدای استان لرستان یاد می‌کنم."

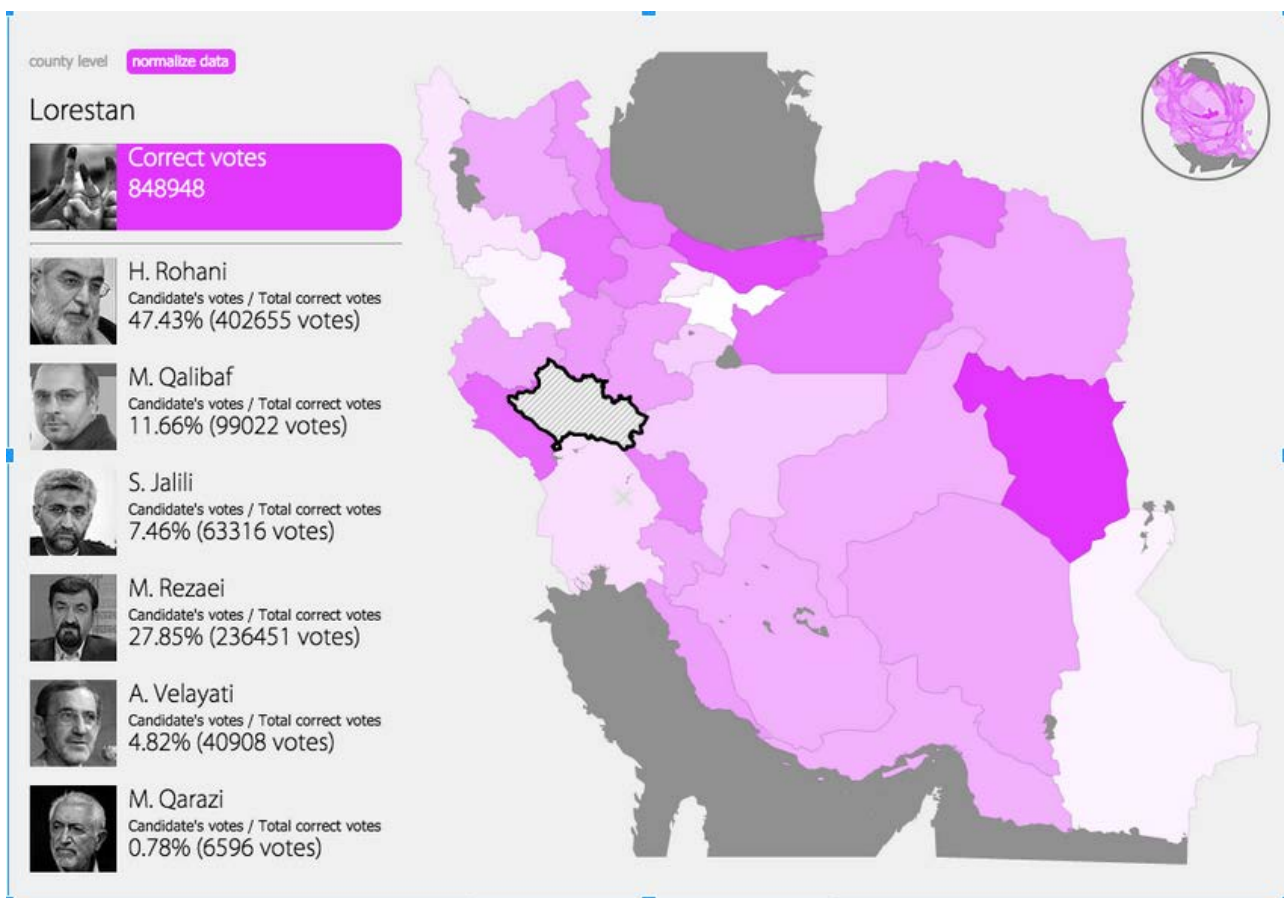
دکتر محمدعلی، معاون توسعه مدیریت و منابع دانشگاه علوم پزشکی لرستان، چند ماه پس از این "وعده" روحانی، روز ۳۰ بهمن‌ماه، ۹۳ توضیح داد که: "برای تکمیل کلی بیمارستان شهید رحیمی ۱۶۷ میلیارد ریال نیاز بود که ۵۳ میلیارد ریال از منابع استانی، ملی و درآمدهای اختصاصی دانشگاه برای تامین سیتی اسکن و ایجاد بخش Nicu تامین و هزینه شد."

گرچه به نظر می‌رسد تلاش‌هایی برای تامین بودجه تکمیل و تجهیز این بیمارستان انجام شده اما هنوز دو سوم هزینه‌های این پروژه تامین نشده است. با اینحال با توجه به اینکه روحانی سقف زمانی برای تحقق "وعده" خود تعیین نکرده و پیشرفت‌های چشمگیری هم در پیشرفت آن حاصل نشده، نمی‌توان این قول را جزو وعده‌های اجرا شده دولت در لرستان دانست.

پنجمین سفر استانی حسن روحانی در حالی پایان رسید که دولت به گفته یک عضو مجمع نمایندگان استان لرستان در مجلس، متعهد شده بود به مردم این استان وعده غیرعملی ندهد، اما با گذشت یک سال به نظر می‌رسد نه تنها بسیاری از وعده‌ها اساساً عملی نیستند، بلکه پیشرفتی هم متناسب با حجم وعده‌های امکان‌پذیری که او در این استان طرح کرد، حاصل نشده است.

وضعیت پیگیری	وعده
در حال پیگیری با تاکید بر رفع قدم به قدم معضل	بیکاری
در حال پیگیری	محیط زیست؛ آتش سوزی جنگل‌ها، گرد و غبار
محقق شده	سدسازی؛ وعده برای بهره‌برداری
گزارشی در این خصوص منتشر نشده	پمپاژ آب مناطق شییدار کشاورزی
اقدام مهمی صورت نگرفته است	تقویت گردشگری
اقدام مهمی صورت نگرفته است	بیمه و درمان (تجهیز بیمارستان شهید رحیمی)

نقشه آرای حسن روحانی در استان لرستان:

منبع اینفوگرافیک: visual.ly